

MAT 91122 Opgave E45

Preben Alsholm
IFAK, DTU

21. november 2003

Funktionen f er givet ved forskriften

$$f(x, y) = xy^2 - x^3 + x^2 - y^2$$

for alle $(x, y) \in \mathbb{R}^2$. På figuren er til orientering vist et niveaukurvediagram for f .

1. Vi skal finde de 4 stationære punkter.

Vi finder de partielle afledede af f .

$$\begin{aligned}f_x(x, y) &= y^2 - 3x^2 + 2x \\f_y(x, y) &= 2xy - 2y = 2y(x - 1)\end{aligned}$$

Hermed kan de stationære punkter bestemmes:

$$\begin{aligned}\nabla f(x, y) &= (0, 0) \iff y^2 - 3x^2 + 2x = 0 \wedge (y = 0 \vee x = 1) \\&\iff (-3x^2 + 2x = 0 \wedge y = 0) \vee (y^2 - 1 = 0 \wedge x = 1) \\&\iff (x, y) = (0, 0) \vee (x, y) = \left(\frac{2}{3}, 0\right) \vee (x, y) = (1, \pm 1)\end{aligned}$$

De stationære punkter er altså $(0, 0)$, $(\frac{2}{3}, 0)$ og $(1, \pm 1)$.

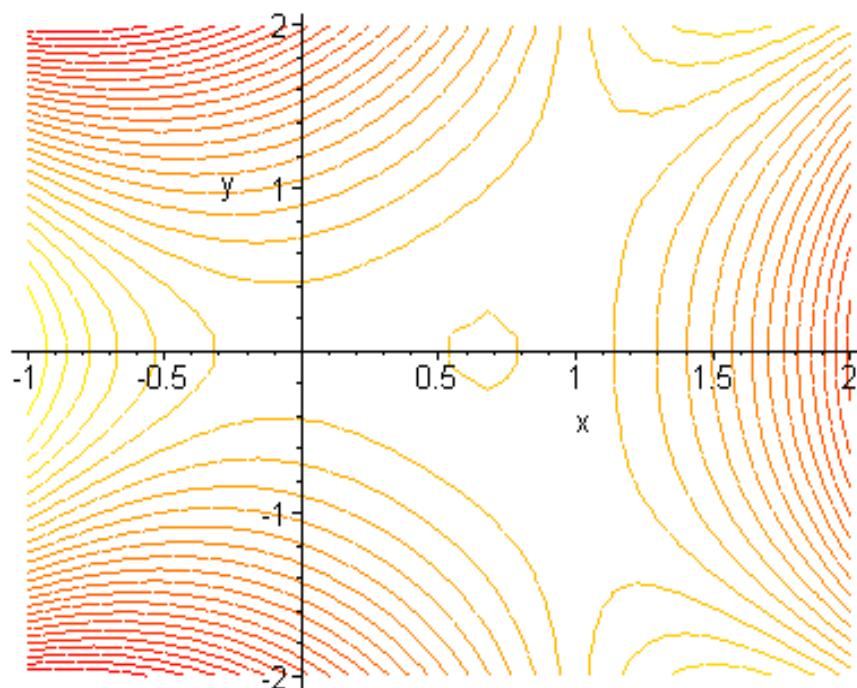
2. Ud fra niveaukurvediagrammet kan vi gætte på, at punkterne $(0, 0)$ og $(1, \pm 1)$ er saddelpunkter. Vi undersøger derfor det stationære punkt $(\frac{2}{3}, 0)$. Vi finder

$$\begin{aligned}f_{xx}(x, y) &= -6x + 2 \\f_{xy}(x, y) &= 2y \\f_{yy}(x, y) &= 2x - 2\end{aligned}$$

Altså findes $f_{xx}(\frac{2}{3}, 0) = -2$, $f_{xy}(\frac{2}{3}, 0) = 0$, $f_{yy}(\frac{2}{3}, 0) = -\frac{2}{3}$. Hermed har vi, at Hesse-matricen er

$$H = \begin{pmatrix} -2 & 0 \\ 0 & -\frac{2}{3} \end{pmatrix}$$

altså en diagonalmatrix. Egenverdierne står altså i diagonale. Begge er negative, så punktet $(\frac{2}{3}, 0)$ er et egentligt lokalt maksimum.

3. Vi skal nu finde største- og mindsteværdi for f på det begrænsede område S , der er beliggende mellem hyperbelgrenene givet ved $y^2 - x^2 = 1$ samt mellem linierne givet ved $x = 0$ og $x = 1$. Området er vist på figuren nedenfor.

Af de stationære punkter ligger kun $(\frac{2}{3}, 0)$ i det indre. De øvrige stationære punkter er iøvrigt saddepunkter, så de ville alligevel intet betyde i denne sammenhæng.

På hyperbelgrenene $y^2 - x^2 = 1$ har vi

$$f(x, y) = x - 1$$

Da $x \in [0, 1]$, ses, at størsteværdien på denne randdel er 0, og mindsteværdien er -1 . På liniestykket $x = 0, y \in [-1, 1]$ har vi

$$f(0, y) = -y^2$$

der åbenbart har størsteværdi 0 og mindsteværdi -1 . På liniestykket $x = 1, y \in [-\sqrt{2}, \sqrt{2}]$ har vi $f(1, y) = 0$. Vi konkluderer, at størsteværdien på randen af S er 0 og mindsteværdien er -1 . I det stationære punkt finder vi

$$f\left(\frac{2}{3}, 0\right) = \frac{4}{27}$$

Altså er størsteværdien for f på S lig med $\frac{4}{27}$ og mindsteværdien er -1 .

